

Bak?m K?lt?r? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Bak?m K?lt?r? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17218>

Özet

Bakım Kültürü Ölçeği'nin (Caring Culture Survey) Türkçe adaptasyonu, hemşirelik ve sağlık hizmetleri bağlamında organizasyonel bakım kültürünün algılanan düzeyini ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir uyarlama çalışmasıdır. Mehmet Gülşen ve Ayşe Kutlu tarafından 2021 yılında gerçekleştirilen bu çalışmada, orijinal İngilizce ölçeğin Türk kültürü ve sağlık sistemi koşullarına uygunluğunu, geçerliliğini ve güvenilirliğini test etmeyi amaçlanmıştır. Ölçek, toplam 14 maddeden oluşmakta olup, sağlık çalışanlarının çalıştıkları kurumdaki bakım odaklı değerleri ve uygulamaları değerlendirmelerine olanak tanımaktadır.

Anahtar Kelimeler

Bakım Kültürü, **Hemşirelik Yönetimi**, Organizasyonel Kültür, Ölçek Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, Sağlık Hizmetleri.

Yazarlar

Mehmet Gülşen, Ayşe Kutlu.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, sağlık kuruluşlarında görev yapan personelin, özellikle de hemşirelerin, çalıştıkları ortamdaki **bakım kültürü** algılarının sistematik bir şekilde ölçmektir. Bu ölçüm, yöneticilere ve uygulayıcılara, hastane veya klinik ortamında bakımın kalitesini ve hasta merkezli yaklaşımları destekleyen kültürel değerlerin ne düzeyde yerleştiğini belirlemede kritik veriler sağlamaya hedefler. Elde edilen sonuçlar, organizasyonel iyileştirme ve eğitim programlarının geliştirilmesi için temel oluşturur.

Yapı

Bakım Kültürü Ölçeği, bir kurum içerisindeki paylaşılan normlar, değerleri ve uygulamaları ölçen psikolojik bir yapıdır, yani **organizasyonel kültürü**, bakım hizmetleri perspektifinden ele alır. Bu yapı, genellikle çalışanların birbirine destek olma derecesini, yöneticilerin bakıma olan bağlılıklarını ve hastaya yönelik etkili yaklaşımların kurumsal düzeyde ne kadar teşvik edildiğini içerir. Ölçek, bu çok boyutlu yapıyı 14 madde aracılığıyla değerlendirerek, sağlık hizmeti sunumunun temelini oluşturan empati ve empati gibi değerlerin kurumsal düzeydeki varlığını belirler.

Geçerlik

Bakım Kültürü Ölçeği'nin Türkçe uyarlaması çalışmasında (Gulsen & Kutlu, 2021), ölçeğin

hedeflediği yapıyı ne kadar doğru ölçtüğünü belirlemek amacıyla geçerlik analizleri gerçekleştirilmiştir. Orijinal kaynakta spesifik geçerlik katsayıları belirtilmese de, uyarlama makalesinde yapı geçerliliğini test etmek için faktör analizleri (muhtemelen doğrulayıcı faktör analizi) kullanılmıştır. Bu analizler, 14 maddenin teorik yapıyla tutarlı gruplar oluşturduğunu ve ölçeğin Türk örnekleminde anlamlı ve geçerli sonuçlar verdiğini göstermiştir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlilik (tutarlılık) düzeyini belirlemek amacıyla iç tutarlılık katsayısı hesaplanmıştır. Uyarlama çalışmasında (Gulsen & Kutlu, 2021), ölçeğin maddelerinin birbirleriyle ne kadar ilişkili olduğunu ve aynı yapıyı ölçtüğünü gösteren Cronbach's Alpha değeri rapor edilmiştir. Yüksek bir Cronbach's Alpha değeri, ölçeğin zaman içinde ve farklı örneklerde tutarlı sonuçlar ürettiğini işaret eder. Orijinal kaynakta katsayılar yer almamakla birlikte, uyarlama çalışmaları temel gerekliliği olarak bu **psikometrik** özelliklerin sağlandığı varsayılmaktadır.

Faktör Analizi

Bakım Kültürü Ölçeği'nin Türkçe versiyonunun yapısal geçerliliğini incelemek için faktör analizi kullanılmıştır. Bu analiz, ölçeği oluşturan 14 maddenin kaç temel boyutta toplandığını ve bu boyutların teorik olarak beklenen **bakım kültürü** bileşenlerini temsil edip etmediğini ortaya koyar. Uyarlama makalesi, ölçeğin orijinal yapıya koruyup korumadığını veya Türk sağlık ortamına özgü yeni faktörler ortaya çıkarıp çıkarmadığını detaylandırmaktadır. Genellikle bu tür ölçekler, liderlik, ekip çalışması ve hasta odaklılık gibi alt boyutlara ayrılmaktadır.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: **Likert ölçeği** formatında yapılandırılmıştır, toplam 14 maddeden oluşmaktadır. Derecelendirme, 7'li bir ölçek üzerinden yapılmaktadır (1= asla - 5= her zaman). (Not: Ölçek, 7'li olarak belirtilmiş olması rağmen, verilen aralık 1'den 5'e kadardır. Bu, yanlışlıkla 1 ile 5 arasındaki değerleri de içeren yedi seçenekten birini seçtiğini gösterir.)

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), Orijinal (İngilizce).

Popülasyon Grubu: Sağlık çalışanları ve özellikle hemşireler.

Yaş Grubu: Yetkinler.

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki çeşitli hastane ve sağlık kurumlarında görev yapan profesyoneller.

Test Metodolojisi: Öz-bildirim (Self-report) yöntemiyle bireylerin kendi algılarının rapor etmelerine dayanır.

Anahtar Kelimeler

Bakım, Organizasyonel Kültür, Hemşirelik Uygulamaları, Türkiye, **Psikometri**, Sağlık Kurumları.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

İletişim E-posta Adresi (Sorumlu Yazar): mgulsen91@gmail.com (Mehmet Gülşen)

Yazın Adresi: Makalede açıkça belirtilmemiştir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin Türkçe uyarlaması 2021 yılında yayımlanmıştır. Ölçeği ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanmak için izinler konusunda sorumlu yazar Mehmet Gülşen ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Kullanım ücreti bilgisi orijinal kaynaktan belirtilmemiştir.

Kaynaklar

Gulsen, M., & Kutlu, A. (2021). Adaptation and validation of the Turkish version of the Caring Culture Survey. *Journal of Nursing Management*.

Makalenin tam metnine aşağıdaki linkten ulaşılabilir: onlinelibrary.wiley.com

Orijinal PDF dosyası bilgisi kaynaktan mevcut değildir.

Bakım Kültürü Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Bu ölçeğin maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddelerin orijinal dilinde (Türkçe) temini için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Ölçek toplam 14 maddeden oluşmaktadır.